

T.C.
ANKARA
5. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/250
KARAR NO : 2025/1099

DAVACI : TEMSİLEN EĞİTİM VE BİLİM
İŞGÖRENLERİ SENDİKASI
VEKİLİ : AV. BURAK SABUNCU
-UETS[16927-29778-52317]

DAVALI : MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
VEKİLİ : HUKUK MÜŞAVİRİ aynı yerde

DAVANIN ÖZETİ : Ankara ili,
öğretmen olarak yapan ve 13 Ocak 2025 tarihindeki iş bırakma eylemine katılan davacı tarafından, 13 Ocak 2025 tarihinde iş bırakma eylemine katılarak görev başında bulunmadığı ve eğitim-öğretim süreçlerine ilişkin yasal sorumlulukları yerine getirmediğine ilişkin olarak tebliğ edilen Milli Eğitim Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü 29.01.2025 tarih ve 125472138 sayılı, "İş Bırakma Eylemi" konulu yazısının; hukuka aykırı olduğu, sendikal hak ve faaliyet kapsamında iş bırakma eylemine katıldığı, ikaz görüntüsü altında yazıyla gözdağı verildiği, bu yazılı işlemin tebliği ile sicil dosyasına girdiği, personelin sicil dosyasına giren bu tür yazılı uyarı-ikaz işlemlerinin bir yönüyle fişleme anlamına gelecekte nitelikte değerlendirmelere tabi tutulabileceği, ikaz şeklindeki bu tür yazıların icrai olduğu ve hukuka aykırı olduğuna ilişkin Anayasa Mahkemesi ve Danıştay kararları bulunduğu iddialarıyla iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Eğitim ve öğrenim hakkının Anayasada güvence altına alındığı, başka hiçbir hakkın kullanımında bireylerin eğitim ve öğrenim hakkının sınırlandırılmasının mümkün olmadığı, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarında da belirtildiği, öğrencilerin okula emanet edildiği sürede gözetim yükümlülüğü okul idaresinde ve öğretmenlerde olduğu, gerekçesi ne olursa olsun idareci ve öğretmenlerin iş bırakma eylemleri nedeniyle bir başkasının anayasal güvence altına alınan temel hak ve özgürlüklerden yararlanmasının engellenemeyeceği, hizmetin aksaması ve buna bağlı olarak yaşanabilecek disiplinsizlik ve kontrol dışı ortamların öğrencilerin eğitim ve öğrenim hakkını ihlal edeceği, sendikal faaliyetlerin hangi çerçevede yürütüleceğinin kanunda düzenlendiği, sendika üyesi kamu görevlilerinin de ancak iş saatleri dışında veya işverenin izni ile iş saatleri içerisinde sendikal faaliyetlerini yerine getirebileceği, konfederasyonların ve sendikaların kamu görevlilerinin görevini terk etmesini gerektirecek nitelikte sendikal faaliyette bulunulmasına ilişkin karar alma yetkisi bulunmadığı, bu yönde bir karara uyarak görevini terk ederek sendikal faaliyetlere katılan kamu görevlilerinin sorumluluğunu ortadan kaldıracak bir düzenleme bulunmadığı, Taşra Teşkilatına gönderilen 29.01.2025 tarihli ve E-28892082-915.99-125472138 sayılı yazının ek içeriğinde öğretmenlerin ilgili

T.C.
ANKARA
5. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/250
KARAR NO : 2025/1099

yasalar ve mevzuat çerçevesinde sendikal haklarını kullanmaları bu hakların kullanımı sırasında başkasının hak ve özgürlüklerini engellenmemesinin açıklandığı, sendikal faaliyetlere katılanlara yönelik bir fişlenme veya herhangi bir disiplin cezası uygulanmasına ilişkin bir açıklama bulunmadığı, tesis edilen idari işlemde kamu yararı ve hizmet gereklerinden başka bir amacın güdülmediği iddialarıyla davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 5. İdare Mahkemesi'nce dava dosyası incelenerek işin esası hakkında gereği görüldü:

Dava, Ankara ili, olarak yapan ve 13 Ocak 2025 tarihindeki iş bırakma eylemine katılan davacı tarafından, 13 Ocak 2025 tarihinde iş bırakma eylemine katılarak görev başında bulunmadığı ve eğitim-öğretim süreçlerine ilişkin yasal sorumlulukları yerine getirmediğine ilişkin olarak tebliğ edilen "İş Bırakma Eylemi" konulu yazının tebliğ edilmesine yönelik Milli Eğitim Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü 29.01.2025 tarih ve 125472138 sayılı işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

Anayasa'nın "Sendika kurma hakkı" başlıklı 51. maddesinde; "Çalışanlar ve işverenler, üyelerinin çalışma ilişkilerinde, ekonomik ve sosyal hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek için önceden izin almaksızın sendikalar ve üst kuruluşlar kurma, bunlara serbestçe üye olma ve üyelikten serbestçe çekilme haklarına sahiptir. Hiç kimse bir sendikaya üye olmaya ya da üyelikten ayrılmaya zorlanamaz. Sendika kurma hakkı ancak, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâk ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebepleriyle ve kanunla sınırlanabilir. Sendika kurma hakkının kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunda gösterilir." hükmü, **90. maddesinin son fıkrasında;** "Usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınır." hükmü yer almıştır.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun 1. maddesinde ise; "Bu Kanunun amacı, kamu görevlilerinin ortak ekonomik, sosyal ve mesleki hak ve menfaatlerinin korunması ve geliştirilmesi için oluşturdukları sendika ve konfederasyonların kuruluşu, organları, yetkileri ve faaliyetleri ile sendika ve konfederasyonlarda görev alacak kamu görevlilerinin hak ve sorumluluklarını belirlemek ve toplu sözleşme yapılmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir." denilmiş, **3/f maddesinde de;** sendikanın, kamu görevlilerinin ortak ekonomik, sosyal ve mesleki hak ve menfaatlerini

T.C.
ANKARA
5. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/250

KARAR NO : 2025/1099

korumak ve geliştirmek için oluşturdıkları tüzel kişiliğe sahip kuruluşları ifade edeceği belirtilmiştir.

Diğer taraftan, ülkemizin de onayladığı **87 no'lu ILO Sözleşmesinin 3/1. maddesinde;** alışan ve işveren örgütlerinin, tüzük ve yönetmeliklerini düzenlemek, temsilcilerini serbestçe seçmek, yönetim ve etkinliklerini düzenlemek ve iş programlarını belirlemek hakkına sahip oldukları, **8/2. maddesinde;** yasaların, sözleşme ile öngörülen güvencelere zarar verecek nitelikte olamayacağı veya zarar verecek şekilde uygulanamayacağı belirtilmiş, **151 nolu ILO Sözleşmesinin 3. maddesinde;** Sözleşmenin uygulanması bakımından "kamu görevlileri rgt" deyiminin; amacı kamu görevlilerinin çıkarlarını savunmak ve geliştirmek olan örgüt anlamına geldiği, maddenin devamında ise, kamu makamlarının bu hakkı sınırlayacak veya bu hakkın yasaya uygun şekilde kullanılmasına engel olacak nitelikte her türlü müdahaleden sakınmaları gerektiği belirtilmiş, **4/2-b maddesinde de;** bir kamu görevlisini, kamu görevlileri örgütüne yeliği veya böyle bir örgütün normal faaliyetine katılması nedenleri ile işten çıkarmanın veya ona zarar vermenin, sendikal örgütlenme özgürlüğünün ihlali olduğu vurgulanmıştır.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin "Dernek kurma ve toplantı özgürlüğü" başlıklı 11. maddesinde; "1) Herkes asayişi bozmayan toplantılar yapmak, dernek kurmak, ayrıca çıkarlarını korumak için başkalarıyla birlikte sendikalar kurmak ve sendikalara katılmak haklarına sahiptir. 2) Bu hakların kullanılması, demokratik bir toplumda, zorunlu tedbirler niteliğinde olarak, ulusal güvenliğin, kamu emniyetinin korunması, kamu düzeninin sağlanması ve suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın veya ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amaçlarıyla ve ancak yasayla sınırlanabilir. Bu madde, bu hakların kullanılmasında silahlı kuvvetler, kolluk mensupları veya devletin idare mekanizmasında görevli olanlar hakkında meşru sınırlamalar konmasına engel değildir." hükmü bulunmaktadır.

Öte yandan, **657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 22. maddesinde;** "Devlet memurlarının, Anayasada ve özel kanununda belirtilen hükümler uyarınca sendikalar ve üst kuruluşlar kurabilecekleri ve bunlara ye olabilecekleri" düzenlemesine yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde Ankara ili, Etimesgut ilçesi, ğretmen olarak görev yapmakta olan davacının yesi olduğu Eğitim-İş sendikasının 13/01/2025 tarihi için iş bırakma kararı aldığı, davacının da iş bırakma eylemi kararına istinaden 13/01/2025 tarihinde iş bırakma eylemine katıldığı, akabinde davalı idare tarafından sendika yesi olan ve sendikaların yönetim kurullarının almış olduğu karar doğrultusunda iş bırakma eylemine katılan ğretmenlere "İş Bırakma Eylemi" başlıklı yazının tebliğ edilmesine yönelik 29/01/2025 tarih ve 125472138 sayılı işlemin tesis edildiği, davacıya tebliğ edilen yazı içeriğinde genel mevzuat hükümlerinden bahsedildiği, davacıyla ilgili olarak ise "(...)Bu ervede 13 Ocak 2025 günü sendikanızın çağırısı üzerine görev başında bulunmayarak eğitim-ğretim süreçlerinize ilişkin

T.C.
ANKARA
5. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/250

KARAR NO : 2025/1099

yasal sorumluluklarınızı aksattığınız tespit edildiğinden yukarıda sıralanan hukuki ilke ve düzenlemelerin tarafınıza hatırlatılması gereği hasıl olmuştur. Zira, sendikal hak kapsamında gerçekleştirildiği iddia edilen "iş bırakma fiili" öğrencilerimizin eğitim hakkının engellenmesi, güvenliklerinin tehlikeye atılması, başta olmak üzere bir çok açıdan veli ve öğrencilerimizin temel hak ve özgürlüklerini engelleyici niteliktedir.(...)" ifadelerine yer verildiği, bu işlemin iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Gerek idarenin olağan uygulamasında gerek idari yargının yerleşmiş içtihatlarında, başvuru konusu olayda olduğu gibi, sendikal faaliyet çerçevesinde işe gelinmemesi halinde kişinin mazeret iznini kullandığı kabul edilmekte ve disiplin soruşturması açılmamaktadır. Ne var ki sendika üyelerinin sendikal faaliyet kapsamında işe gelmemeleri halinde mazeret izinli sayılacakları yönündeki yerleşik hale gelen idari yargı içtihatlarına rağmen, idarenin ve yargının bir bütün olarak yeknesak hareket etmesini sağlayacak mevzuat düzenlemeleri bulunmamaktadır.

Davacının Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde Ankara ili, öğretmen olduğu göz önüne alındığında devlet memurlarının bu haktan bütünüyle mahrum bırakılamayacakları açıktır. Bununla birlikte, demokratik bir toplumda gerekliliği tartışılmaz olan durumlarda ordu, emniyet veya başka bazı sektörlerde sendikal faaliyetlere sınırlamalar getirilmesi mümkündür. Davacının bu türden sınırlamalara tabi tutulmasını gerektirecek bir görevde bulunduğu ileri sürülmediği gibi davacının görevinin niteliği itibarıyla bu türden bir görev olmadığı da görülmektedir.

Uyuşmazlık konusu olayda, davacının üyesi bulunduğu sendikanın yetkili kurullarınca alınan iş bırakma eylemi çağrısına uyarak 13/01/2025 tarihinde göreve gelmediği, bu fiilin çalışma hayatında gerek uluslararası sözleşmelerde gerekse ulusal mevzuatta yerini bulan sendikal faaliyet kapsamında değerlendirilmesi gerektiği, zira eylem daha önce duyurulduğu halde idarece eyleme katılmanın, millî güvenliğe, kamu düzenine, suç işlenmesinin önlenmesine, genel sağlık, genel ahlak ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunmasına zarar vereceği şeklinde herhangi bir itirazda bulunulmadığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlıkta ise, davacı hakkında üyesi olduğu sendikanın iş bırakma eylemine katılması sebebiyle dava konusu işlemin tesis edildiği, niteliği itibarıyla bir disiplin cezası olmayan bu işlemin davacının şahsına yönelik uyarılar içerdiği, her ne kadar idare tarafından işlemde kamu görevlilerinin sendikal haklarını kullanmaları, bu hakların kullanımı sırasında başkasının hak ve özgürlüklerini engellenmemesinin açıklandığı, sendikal faaliyetlere katılanlara yönelik bir fişlenme veya herhangi bir disiplin cezası uygulanmasına ilişkin bir açıklama bulunmadığı, tesis edilen idari işlemde kamu yararı ve hizmet gereklerinden başka bir amacın güdülmeyeceği iddia edilmişse de söz konusu işlemin davacıya yönelik olarak ve bir ikaz niteliğinde olduğu anlaşılmış olup davalı idarenin bu iddiaları yerinde görülmemiştir.

Diğer yandan, dava konusu işlem niteliği gereği bir yaptırım içermemekteyse de davacının şahsına yönelik olarak bu işlem tesis edilerek bizzat tebliğ yapıldığından davacının

T.C.
ANKARA
5. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/250
KARAR NO : 2025/1099

sendikal faaliyete katılması suretiyle gerçekleştirdiği eylemin idare kayıtlarına eklendiği, bu hususun ise davacının ileride sicil ve intibak gibi özlük ve yükselme işlemlerinde dikkate alınacak bir husus olduğu, yine dava konusu işlemin ekinde yer alan yazı metninde *"Bu çerçevede 13 Ocak 2025 günü sendikanızın çağrısı üzerine görev başında bulunmayarak eğitim-öğretim süreçlerinize ilişkin yasal sorumluluklarınızı aksattığınız tespit edildiğinden yukarıda sıralanan hukuki ilke ve düzenlemelerin tarafınıza hatırlatılması gereği hasıl olmuştur. Zira, sendikal hak kapsamında gerçekleştirildiği iddia edilen "iş bırakma fiili" öğrencilerimizin eğitim hakkının engellenmesi, güvenliklerinin tehlikeye atılması, başta olmak üzere bir çok açıdan veli ve öğrencilerimizin temel hak ve özgürlüklerini engelleyici niteliktedir."* ifadelerine yer verilerek davacının gerçekleştirdiği fiilin hukuka aykırı ve başkalarının haklarına zarar verici nitelikte olduğunun belirtildiği, bu yanıyla da davacıya yönelik bir uyarı işleminin gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda, Anayasa ve uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınan bir hakkın kullanımı çerçevesinde disiplin suçu teşkil etmeyen fiil nedeniyle davacının şahsına yönelik olarak bizzat tebliğ ile idare kayıtlarına geçen ve davacının fiiline ilişkin olarak hukuka aykırılıktan bahsedilerek uyarı mahiyetinde ifadeler içeren dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı sonuç ve kanaatine varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin **iptaline**, aşağıda dökümü yapılan 4.171,30- TL yargılama giderinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, yürürlükteki AAÜT uyarınca belirlenen 18.000- TL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücretinin istek halinde, istemde bulunulmaması durumunda ise karar kesinleştikten sonra davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren **30 gün** içerisinde **Ankara Bölge İdare Mahkemesi'ne istinaf** yolu açık olmak üzere, 09/07/2025 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Üye

Üye

YARGILAMA GİDERLERİ		:
Başvurma Harcı :	615,40 TL	
Karar Harcı :	615,40 TL	
Y.D. Harcı :	2.697,00 TL	
Vekalet Harcı :	87,50 TL	
Posta Gideri :	156,00 TL	
TOPLAM		: 4.171,30 TL

